

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԴԱՐ ՎՃԻՌ

«Էջմիածին» ամսագրի հունվարի սույն համարում (Էջ 19) հրատարակվել է Գերագույն հոգևոր խորհրդի 1965 թվականի սեպտեմբերի 7-ի նիստի որոշումը, «Մի քանի քահանաների կողմից իրենց պաշտոնը լքելու և արտասահման մեկնելու մասին», ըստ որում Գերագույն հոգևոր խորհուրդը նման դեպքը համարում է ծանրակշիռ արարք, հակառակ մեր եկեղեցական կարգ ու կանոնին, և միջնորդություն է հարուցում Ամենայն Հայոց Հայրապետի առաջ՝ խնդրելով նման դեպքերի պարագայում խիստ պատիժ սահմանել և կարգալուծ հռչակել այն քահանաներին, որոնք դրժում են իրենց ծառայության ուխտը և լքում՝ իրենց վստահված հավատացյալ ժողովրդին, առանց հոգևոր վերին իշխանությանց արտոնության և առանց հարգելի պատճառի:

Սույն որոշման լույսի տակ 1966 թվականի հուլիսի 25-ի հայրապետական վճռով նման հանցանքի համար կարգալուծ է հռչակված Երևանի Արարատյան թեմի երբեմնի քահանա Սարգիս Անդրեասյանը, ինչպես հայտարարված է իր ժամանակին, Մայր Աթոռի դիվանի կողմից այս առթիվ տրված պաշտոնական ծանուցագրում:

«Էջմիածին» ամսագրի խմբագրությունը ցավով է արձանագրում այս տխուր երևույթը:

Արդարև, ցավալի է, որ մայր հայրենիքում ու հարազատ ժողովրդի ծոցում գործող քահանաներ են գտնվում, որոնք դրժելով իրենց ծառայության ուխտը, լքում են իրենց ծիսական եկեղեցին և հավատացյալներին՝ մեկնելու համար արտասահման, երբ այդ ժողովուրդը կարիքն ունի ավելի քան երբևէ հավատարիմ ու քաջ հովիվների առաջնորդության:

«Քահանայք պղծեն զսրբութիւն» (Սովորնիա Ա 4) և «չիմարեցին» (Երեմիա Դ 9):

Հովհաննես առաքյալ որքան ճիշտ է ասել նման սուտ հովիվների համար. «Իսկ վարձկանն որ ոչ է հովիւ, թողո՛ւ զոչխարսն և փախչի» (Հովհաննես Ժ 12—13):

Հայ եկեղեցու քահանայությունը իր ետին ունի փառավոր և հիշատակության արժանի գործունեության պատմություն: Հայ հավատավոր և անձնուրաց քահանան Ավետարանի կենդանի ոգով ու իր ժողովրդի ու հայրենիքի սիրով աուցված եղել և հանդիսացել է մեր հավատքի ու կրոնական գազանուկների բյուրեղացած արտահայտությունը, «ախտյանք եկեղեցույ», քարոզը՝ ճշմարտության և արդարության, որոնցից շատերը հաճախ երջանիկ արիությանը իրենց հավատքի, հայրենիքի և ժողովրդի համար ծանր ու դժվարին օրերին «հեղին զարինս իրեանց ի նորոգումն եկեղեցույ», ինչպես Ղևոնդյանք Ավարայրի ճակատամարտում և մեր պատմության ողջ ընթացքում, և ապա մինչև

1915 թվականի եղեռնը, որոնցից շատերը ևս «քարկոծեցան, սողցեցան, սպանմամբ սրոյ մեռան», բայց նրանց անձնուրաց նահատակությամբ ու վկայությամբ «եկեղեցիք Հայաստանեայց պայծառապէս զարդարեցան»:

Հայ քահանայության նման փառավոր սրտատուչ ու հավատավոր գործունեության առաջ որքա՞ն ճղճիմ ու փոքրոգի է երևում հայրենիքի մեջ գործող, նյութական լավ պայմաններում ապրող մի քանի քահանաների լքումը, նահանջը, քարոյական, հոգևոր ու հայրենասիրական սնանկությունը:

Խմբագրությունս հավատում է, որ նման դասալքություններ ընդհանուր ոչինչ չունեն մեր անցյալի և ներկայի հավատավոր և ուխտապահ հայ քահանայության ջախջախիչ մեծամասնության կյանքի, ծառայության և կոչման հետ:

Խմբագրությունս հավատում է նաև, որ նման լքումներ ու նահանջներ որևէ ձևով ինչպես չեն քաջալերվել մայր հայրենիքի հավատացյալ հայ ժողովրդի ու եկեղեցական իշխանության կողմից, նույն չափով էլ չեն հովանավորվելու սփյուռքի հայ եկեղեցական իշխանությունների և քարեպաշտ ու հայրենասեր ժողովրդի կողմից:

Այո՛, արդար է հայրապետական վճիռը:

Մեր ժողովուրդը և՛ մայր հայրենիքում, և՛ սփյուռքում ու հայ մամուլը սրտի գոհունակությամբ և երախտագիտությամբ ընդունեցին հայրապետական վճիռը՝ այն համարելով արժան և իրավ:

Մեր եկեղեցու, մեր երկրի հավատացյալների հոգևոր կարիքները պահանջում են, որ մեր բոլոր հոգևորականները մնան իրենց եկեղեցական ուխտապահության և հայրենասիրության դիրքերի վրա՝ ի մխիթարություն մեր հայրենաբնակ քարեպաշտ ժողովրդի:

Նման բոլոր նահանջների և լքումների դեպքում կգործադրվի հայրապետական նման վճիռ:

Իսկ մենք, որպես հավատացյալներ, որպես եկեղեցի և ժողովուրդ, դատապարտում ենք Ղևոնդ Երեցի կրակե բառերով մեր օրերի եկեղեցական ուխտապահության այս թշվառ դասալիքներին և արձանագրում.

«Ի բաց թողցուք զխաարային խորհուրդս մոլորելոցն, եղկելիս և ողորմելիս քան զամենայն մարդիկս զնոսա համարեցուք»:

Եվ Վարդանի բերնով մի անգամ ևս վերահաստատենք մեր ուխտը. «Պատրաստ ենք ի հալածանս և ի մահ... բայց միայն յարութիւնս քաջութեան վատութիւն մի խառնեցուք»:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

